

سمیت لوازم آرایشی و بهداشتی

ایران، سومین مصرف کننده لوازم آرایشی در خاورمیانه است، بر اساس گزارشهای موجود، سالانه حدود یک میلیارد دلار فرآورده آرایشی و بهداشتی در کشور مصرف می شود که طبق آمار رسمی وزارت بهداشت حدود ۳۰ درصد آنها (و طبق بعضی آمارها تا ۵۰ درصد) تقلبی هستند.

بر اساس آمارهای موجود، در کشورهای در حال توسعه، ۸۰ درصد بانوان از لوازم آرایشی استفاده می کنند در حالی که این میزان در کشورهای توسعه یافته به دلیل آگاهی از زیان های این لوازم، بسیار پایین تر از این حد است. در حال حاضر، افراط در استفاده از لوازم آرایشی، سلامت جامعه، خصوصاً زنان و دختران را به خطر انداخته، هر روز نیز بدون توجه به تبعات سوء آن، بر میزان تقاضای این لوازم افزوده می شود. طبق گزارش انجمن متخصصین پوست ایران، بیشترین علت مراجعه به متخصصین پوست در سال های اخیر به عوارض ناشی از آرایش برمی گردد.

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مشهد

محصولات سفید کننده پوست

➤ علت اصلی مشکلات و عوارض ناشی از مصرف محصولات سفید کننده پوست، وجود **کلوبتازول** است که

در برخی کشورها، استفاده از آن ممنوع شده است.

➤ از عوارض این ماده می توان به **چاقی، کم کاری غده فوق کلیوی، تیرگی پوست در بلند مدت،**

پوکی استخوان اشاره کرد.

➤ بنابراین اطلاع و آگاهی از ماهیت و عوارض جانبی استفاده از این محصولات، به ویژه کلوبتازول، یک نیاز ضروری و حیاتی است.

➤ با توجه به ورود غیر قانونی محصولات آرایشی تقلبی به کشور، احتمال بروز این خطرات بسیار زیاد است.

کرم های سفید کننده حاوی هیدروکینون

➤ کرم های روشن کننده حاوی هیدروکینون که به عنوان داروی **ضد لک** مورد استفاده قرار می گیرند؛ در دراز مدت باعث افزایش تحریکات پوستی می شوند و هر اندازه که درصد هیدروکینون موجود در این نوع کرم ها بیشتر باشد، شانس ابتلا به **تحریکات پوستی** افزایش می یابد.

➤ بعضی از پزشکان، هیدروکینون را به عنوان درمان توصیه نمی کنند؛ چرا که در درازمدت (بعد از ۶ ماه) باعث ایجاد لک های دائمی در پوست می شود، بنابراین، مصرف بیش از ۶ ماه این کرم ها به هیچ وجه توصیه نمی شود.

➤ همچنین به دلیل عوارض پوستی، زنان باردار و شیرده نیز باید از مصرف این کرم ها پرهیز کنند.

ریمل

ریمل، در صورتی که فرمولاسیون مناسبی نداشته باشد می تواند سبب ریزش مژه ها شود.

پایه اصلی ریمل های مایع، آب و روغن است.

❑ ریمل هایی که پایه اصلی آنها آب است؛

محیط مناسبی برای رشد و نمو میکروب ها

هستند. لذا تکثیر این میکروب ها و حضور

مداوم آنها نزدیک چشم، موجب

ایجاد عفونت های چشمی، التهاب، قرمزی،

ترشحات غلیظ، خارش و پوسته ریزی لبه

پلک می شود و حتی می تواند به قرنیه چشم آسیب رسانده، موجب اختلال در بینایی شود. مواد رنگی،

عطرها و مواد نگهدارنده موجود در ریمل ها هم می توانند باعث حساسیت پوستی شوند.

❑ مصرف مستمر و همیشگی ریمل، به خصوص ریمل های با پایه روغنی یا اصطلاحاً ضد آب، به دلیل

اینکه به سختی از روی مژه ها پاک می شوند؛ به مرور، موجب چسبندگی مژه ها به یکدیگر و افزایش

ریزش آنها می شود. مواد آرایشی بهتر است هر ۳-۴ ماه عوض شوند، زیرا امکان آلودگی باکتریایی وجود

دارد.

کرم پودر

❖ کرم های پودری با بستن منافذ پوست از تبادل اکسیژن بین پوست و محیط جلوگیری می کنند و همین

امر سبب مرگ تدریجی لایه های سطحی پوست و پیری زودرس آن می شود.

ضد آفتاب ها

ضد آفتابها، شامل مواد شیمیایی هستند که نور را جذب یا منعکس یا پراکنده می سازند. مواد شیمیایی جاذب نور شامل: **استرهای PABA**، **avobenzone** و **cinnamatic** هستند که می توانند باعث **واکنش های حساسیت زا** شوند.

❖ کرم های ضد آفتاب، همچنین توازن هورمون های تیروئید را تا حد زیادی بر هم می زنند تا آنجا که بررسی دانشمندان آلمانی نشان می دهد که موشهایی که در معرض مواد شیمیایی موجود در لوسیونهای ضد آفتاب قرار می گیرند، به **پرکاری تیروئید** مبتلا می شوند.

پودر بچه و پودرهای ضد عرق

- ترکیب عمده این محصولات « **تالک** » است.
- تالک یک ماده سرطان زا است که در زنان باعث **سرطان تخمدان** می گردد.
- در کودکان نیز از طریق پراکنده شدن پودر بچه در فضا و جذب آن توسط ریه ها، باعث **صدمات جدی** به ریه کودک خواهد شد.

خمیر دندان ها، ژل ها و شامپوهای حاوی سدیم لوریل اتر سولفات

- ❑ سدیم لوریل اتر سولفات یک پاک کننده قوی است که حساسیت زا و سوزش آور است.
- ❑ سریعاً جذب بدن می گردد و در چشم ها و مغز و کبد باقی می ماند.

لاک ناخن

مواد تشکیل دهنده لاک های ناخن، عموماً **فتالات ها، نیتروسولوز، حلال ها و فرمالدهید** هستند که به این مواد، رنگ ها و سایر نگهدارنده ها نیز افزوده می شوند و استفاده نامناسب یا حتی استفاده معمول از آنها، موجب تاثیر منفی بر سلامت می شود.

امروزه بسیاری از سازندگان لاک های ناخن توسط مسئولان بهداشتی، زیر فشار هستند تا بسیاری از مواد سمی موجود در لاک ها را حذف کنند.

لاک ناخن باعث **درماتیت تماسی آلرژیک** می شود. شخصی که به لاک ناخن حساسیت دارد ممکن است در انگشتان، پلک، صورت، گردن و جاهایی که لاک ناخن در زمان خشک شدن با آنها تماس داشته، دچار حساسیت شود.

لاک های قرمز رنگ ممکن است باعث **زرد یا بی رنگ شدن ناخن** شوند.

منابع :

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مشهد

1. Zahra Z, Choo DH, Lee H, et al. Cyanobacteria: Review of current potentials and applications. Environments 2020
2. Ariede MB, Candido TM, Jacome AL, et al. Cosmetic attributes of algae-A review. Algal Res 2017.
3. Anvar SAA, Nowruzi B. A review of phycobiliproteins of cyanobacteria: structure, function and industrial applications in food and pharmaceutical industries. J Res Innov Food Sci Technol 2021
4. Jafari Porzani S, Konur O, Nowruzi B. Cyanobacterial natural products as sources for antiviral drug discovery against COVID-19. J Biomol Struct 2021
5. Anvar SAA, Nowruzi B, Tala M. Bioactive products of cyanobacteria and microalgae as valuable dietary and medicinal supplements. Food Hygiene 2021

6. World Health Organization International Agency for Research on Cancer, vol 93 Carbon 70Black, Titanium Dioxide, and Talc. IARC monographs on the evaluation of carcinogenic risks to humans. Lyon, France, 2010
8. Latini G. Monitoring phthalate exposure in humans. ClinicaChimicaActa. 2005
9. Schettler T. Human exposure to phthalates via consumer products. International journal of andrology. 2006
10. Shea KM. Pediatric exposure and potential toxicity of phthalate plasticizers. Pediatrics. 2003
11. Eigenberg DA, Carter DE, Schram KH, Sipes IG. Examination of the differential hepatotoxicity of diallyl phthalate in rats and mice. Toxicology and applied pharmacology. 1986

